

2012-02-03

Dnr: 43-2010:4949

Göteborgs kommun
Stadsdelsnämnden Västra Hisingen
vastrahisingen@vastrahisingen.goteborg.se

Rektor vid Hjuviksgårdens skola
fredrik.henriksson@vastrahisingen.goteborg.se

Tillförordnad rektor vid Hällsviks bycenters skola
laila.sleipnes@vastrahisingen.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hjuviksgårdens skola och
Hällsviks bycenters skola i Göteborgs kommun

Tillsyn vid Hjuviksgårdens skola och Hällsviks bycenters skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under åren 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skolinspektionen besökte Hjuviksgårdens skola och Hällsviks bycenters skola den 27 oktober 2011.

Skolornas sammanställningar av måluppfyllelsen för år 2010 visar att eleverna på Hjuviksgårdens skola och Hällsviks bycenters skola i stor utsträckning når de nationella målen i matematik och svenska i årskurs 3. Inget annat framkommer av tillsynen än att elever som riskerar att inte nå målen/kunskapskraven, eller har andra svårigheter i skolarbetet, får det stöd de behöver. Dock måste rektor se till skolornas rutiner kring anmälan till rektor när en elev riskerar att inte nå målen/kunskapskraven följer skollagens krav. Det är av stor betydelse för elevernas rättssäkerhet att dessa rutiner finns.

Vid tillsynen framkommer inget annat än att det vid skolorna bedrivs ett aktivt och målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling, vilket beskrivs i respektive skolas plan. Eleverna på respektive skola deltar i arbetet med att, genom enkäter samt individuella och klassvisa samtal, kartlägga vilka behov av förebyggande åtgärder skolan behöver vidta. Vidare beskriver elever på såväl Hjuviksgårdens skola som Hällsviks bycenters skola att de samtalar kring och kommer överens om ordningsregler och hur reglerna ska följas. Skolornas rutiner för att anmäla kränkande behandling till rektor och huvudman måste rättas till så att de uppfyller skollagens krav.

Tillsynen visar vidare att det på skolorna bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete med utvärderingsbara mål och åtgärder/insatser för verksamhetens utveckling som svarar mot de nationella målen när det gäller såväl kunskaper som normer och värden samt andra nationella mål.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett område som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hjuviksgårdens skola och Hällsviks bycenters skola i Göteborgs kommun, stadsdelen Västra Hisingen, måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och för att eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 3 maj 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolan har inte rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektor.

Skolan har inte rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Skolan har rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektor (6 kap. 10 § första stycket skollagen).

Skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § första stycket skollagen).

Särskilt stöd

Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler inte detta till rektor.

Rektor ser inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler detta till rektor (3 kap. 8 § första stycket skollagen).

Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram (3 kap. 9 § andra stycket skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

De skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Skolornas sammanställningar av måluppfyllelsen för år 2010 visar att eleverna på Hjuviksgårdens skola och Hällsviks bycenters skola i stor utsträckning når de nationella målen i matematik och svenska i årskurs 3. (Från och med innevarande läsår finns för årskurs 3 kunskapskrav även i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena.) Enligt officiell statistik över resultaten på de nationella proven år 2011, som publicerades efter tillsynsbesöket, var det enstaka elever på Hjuviksgårdens skola respektive Hällsviks bycenters skola som inte nådde kravnivån i respektive delprov.

Elever på Hjuviksgårdens skola och på Hällsviks bycenters skola beskriver vid tillsynsbesöket att de trivs och känner sig trygga i sin skola. I Göteborgs kommuns brukarenkät framgår att de allra flesta eleverna på Hällsviks bycenters skola och Hjuviksgårdens skola trivs och känner sig trygga. Av skolornas dokument som kvalitetsredovisning och plan mot diskriminering och kränkande behandling framgår att det vid skolorna bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling. Eleverna på respektive skola deltar i arbetet med att, genom enkäter samt individuella och klassvisa samtal, kartlägga vilka behov av förebyggande åtgärder skolan behöver vidta. Skolornas rutiner för att anmäla kränkande behandling till rektor och till huvudman måste rättas till så att de uppfyller skollagens krav.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan har inte rutiner för att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektor.

Skolan har inte rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Motivering:

Enligt skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektor. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I såväl Hällsviks bycenters skolas som Hjuviksgårdens skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling beskrivs skolans rutiner för att utreda och åtgärda krän-

kande behandling. I dessa rutiner är det inte tydliggjort att kränkande behandling ska anmälas till rektor. Istället anges att läraren kan göra bedömningen att ärendet behöver gå vidare till Likabehandlingsgruppen, till exempel på grund av ärendets allvar eller att kränkningarna fortsätter. I likabehandlingsgruppen ingår rektor. Någon rutin kring rektors skyldighet att anmäla kränkande behandling till huvudmannen framgår inte av skolans plan mot kränkande behandling. I intervjun uppger rektor att det inte är klargjort till vem eller till vilken funktion anmälan till huvudmannen ska göras.

Utredningen visar att skolan saknar rutiner för att kränkande behandling anmäls till rektor och huvudman. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

6 kap. 10 § första stycket skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler inte detta till rektor.

Rektor ser inte till att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska det anmälas till rektor om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektor ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som en utredning visat är i behov av särskilt stöd.

I skolornas rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd framgår inte att det ska anmälas till rektor om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Inte heller framgår att rektor ska fatta beslut om åtgärdsprogram. Istället anges att "arbetslaget ansvarar för att en individuell handlingsplan tas fram för varje barn och ungdom i behov av särskilt stöd" och "Klassläraren är ansvarig för att åtgärdsprogram upprättas för varje elev i behov av särskilt stöd." I rektorsintervjun bekräftas att det är dessa rutiner som följs vid tiden för tillsynen.

Av utredningen framgår att det inte anmäls till rektor när det kan befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven och att beslut om åtgärdsprogram inte fattas av rektor. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 8 § första stycket och 9 § andra stycket skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

De skriftliga omdömena avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen/kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i.

De exempel på individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av saknar skriftliga omdömen i några ämnen som eleven haft undervisning i.

Utredningen visar att eleverna vid utvecklingssamtalen inte får skriftliga omdömen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Hjuviksgårdens skola

På Hjuviksgårdens skola i stadsdelen Västra Hisingen går 177 elever i förskoleklass och årskurserna 1 – 3. Det finns två förskoleklasser samt två åldershomogena klasser i varje årskurs. Pedagogerna (lärare och fritidspedagoger) organiseras i ett arbetslag kring förskoleklasserna samt ett arbetslag för varje årskurs. Under hösten 2011 var skolans rektor även rektor vid Hällsviks bycenters skola och delade sin tid mellan dessa skolor så att rektor fanns på plats på Hjuviksgårdens skola varannan vecka. Vid tiden för tillsynsbesöket tjänstgjorde en tillförordnad rektor och i rektorsintervjun deltog såväl tillförordnad rektor som ordinarie rektor.

Beskrivning av Hällsviks bycenters skola

På Hällsviks bycenters skola i stadsdelen Västra Hisingen går 106 elever i förskoleklass och årskurserna 1 – 3. Eleverna går i åldershomogena klasser i respektive årskurs och i förskoleklassen. Pedagogerna (lärare och fritidspedagoger) organiseras i ett arbetslag kring varje klass. Under hösten 2011 var skolans rektor även rektor vid Hjuviksgårdens skola och delade sin tid mellan dessa skolor så att rektor fanns på plats på Hällsviks bycenters skola varannan vecka. Vid tiden för tillsynsbesöket tjänstgjorde en tillförordnad rektor och i rektorsintervjun deltog såväl tillförordnad rektor som ordinarie rektor.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Jonas Nygren och juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Linda Svensson
Utredare/föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoderna vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)